B I U L E T Y N

WIADOMOSCI Z MIASTA I WIADOMOSCI RADIOWE

Nr.109 Warszawa 25.IX.1944 r. g.18.

SPRAWY POLSKIE ZAGRANICA.

Pomimo nawału ważnych wiadomosci z frontu wojennego sprawy polskie są nadal przedmiotem bacznej uwagi ze strony rządu brytyjskiego i prasy brytyjskiej. Ujawniono, iż zagadnienia polskie były rozważane na konferencji w Quebec. Prezydent Roosevelt przedstawił plan ameryk. min.skarbu Morgentaua, według którego Polska miałaby uzyskać Prusy Wschodnie, większą część Sląska i inne ośrodki przemysłowe Niemiec wschodnich.

Prasa brytyjska z zadowoleniem śledzi współpracę między AK w Warszawie a armią czerwoną; zgodnie z oświadczeniem gen.Komorowskiego-Bora, widzi w tym możliwość rozwiązania spornych zagadnień polsko-sowieckich w duchu poszanowania wzajemnej suwerenności. Podkreśla się rolę min.Edena, który współprzyczynia się do rozwiązania sporu polsko-rosyjskiego. Sprawa pomocy dla Warszawy będzie rozpatrywana na obradach parlamentu brytyjskiego w dniu jutrzejszym.

Prasa angielska:"Daily Telegraph"oraz"Daily Mail" wyraża przypuszczenie, iż na wypadek ustąpienia N.W.gen.Sosnkowskiego następcą jego miałby zostać gen.Komorowski-Bór, Komendant AK.

Z FRONTOW SWIATA.

Front zachodni. Mniejsze formacje alianckie przekroczyły Lek w pobliżu Arnhem i nawiązały kontakt z odciętymi wojskami spadochronowymi. Leyr /na płd.wsch. od Nancy/ został oczyszczony od wojsk niem. Podstawa korytarza utworzonego przez 2-gą armię poprzez Holandię rozszerzyła się w kierunku wschodnim aż po Masseyck.

Brytyjska 2-ga armia wzmacnia swój przyczółek mostowy nad Renem na płn. od Nijmegen. Niemieckie przeciwnatarcia w rejonie utworzonego przez Holandię korytarza załamały sie. W rejonie pomiędzy Einhoven i Antwerpią Niemcy wycofują się w kierunku Antwerpii i kanału Turnhout.

Oddziały 1-ej armii kanad. posunęły się o 8 km. na płn.wsch. od Antwerpii, utworzyły przyczółek mostowy nad kanałem Antwerpia - Turnhout i przekroczyły kanał pod Loothenberg.

W ostatniej chwili komunikują: Wojska brytyjskie wkroczyły na głębokość ok.2 km. w głąb Niemiec na południowy wsch. od Nijmegen, zajmując m.Beek. Zagrożenie korytarza alianckiego w Holandii zostało w ten sposób zażegnane. Wojska pancerne gen.Dempsey'a umocniły płd. brzeg rzeki Lek i przygotowują się do przeprawy.

Oddziały brytyjskie i polskie przeszły przez dolny Ren i połączyły się z wojskami spadochronowymi. Pas terenu w Holandii, którym przesyłane jest zaopatrzenie jest stale umacniany. 1-sza armia amerykańska walczy w linii Zygfryda i poza nią. Na wschód od Akwizgranu Niemcy się okopują.

Komunikat niemiecki z dn.24 b.m. m.in. podaje: "W środkowej Holandii nieprzyjaciel znów silnymi siłami wylądował z powietrza w okręgu Nijmegen. Ciężkie walki są w toku. Nasze ruchy odwrotowe w zachodniej Holandii odbywają się planowo."

Front wschodni. Komunikat sowiecki donosi: "Wojska III frontu bałtyckiego przeprowadzają w dalszym ciągu swą ofensywę. Na płn.zach. od miasta Valga npl wprowadził do akcji świeże siły, i usiłował unieruchomić ofensywę sowiecką. Wojska sow. przełamały opór nieprzyjacielski i posunęły się naprzód. Na zach. od miasta Valga przekroczono na szerokim froncie rzekę Seda i zajęto węzeł kolejowy Valmiera.

Radzieckie Biuro Informacji donosi: "Na zachód od Mariampola w wyniku lokalnego natarcia wojska rosyjskie poprawiły swoje pozycje zajmując wieś Gaje."

Komunikat niemiecki z dn.24 b.m. podaje: "W rejonie Krosna i San oka trwają ciężkie walki. Próby przełamania się ponawiane przez bolszewików zostały udaremnione."

Komunikaty rosyjski i niemiecki z dn.24 b.m. nie wspominają żadnym słowem o walkach w rejonie Warszawy.

Ocena sytuacji na froncie wschodnim: Front niemiecki w Nadbałtyku rozbity jest na 2 zasadnicze grupy. Dokonał tego marsz.Goworow uderzając poprzez Estonię. Armie niemieckie będą jednak wkrótce rozczłonkowane na 3 grupy w chwili, gdy gen.Maslennikow, nacierający

na zachód od Valga, na odcinku pomiędzy Estonią i Łotwą posunie się w kierunku morza ok. 50 km., które dziś dzielą armie rosyjskie od morza. Ofensywa sowiecka podjęta na płd.zach. od Valga zagraża Rydze, która w tej chwili jest już pod obstrzałem artylerii sowieckiej, a jest ostatnim portem nadającym się do ewakuacji wojsk niemieckich. Niemiec ie armie bałtyckie rozbite przez wojska sowieckie, bądź porzucając ciężki sprzęt przedzierają się ku wybrzeżom, bądź też przebierając się w cywilne ubrania usiłują przedostać się na tyły armii sowieckiej. Według n ieoficjalnych źródeł moskiewskich 1/3 część sił niemieckich frontu bałtyckiego została bądź rozbita, bądź też nie jest w stanie stawiać zorganizowanego oporu.

Front morza Śródziemnego. Na północ od Rimini 8-ma armia po zajęciu m.San Marino posuwa się naprzód. Oddziały sprzymierzonych posuwają się szerokim frontem na płaszczyznę rzeki Padu, maszerując prawie bez oporu nieprzyjacielskiego w kierunku na Rawennę i Bolonię. Odwrót niemiecki jest zdezorganizowany; żołnierze porzucają sprzęt - jeńcy podają, iż od trzech dni nie mieli nic do jedzenia.

Front bałkański. Armia jugosłowiańska dotarła do przedpola Belgradu. W Grecji powstańcy wyzwolili miasta: Kawalla w Tracji, Argos na Peloponezie i Trewezę w Epirze; wyzwolono szereg wysp na archipelagu.

Front Dalekiego Wschodu. Admirał Chester Nimitz, naczelny dowódca floty Pacyfiku oświadczył, że flota japońska zmuszona była wycofać się pod presją floty amerykańskiej z Filipin, opor japońskiego lotnictwa na Filipinach został złamany przez podjęte ostatnio akcje lotnictwa amerykańskiego.

WIADOMOSCI POLITYCZNE.

Sztokholm. Szwecja ogłosiła, że od dn.27 b.m. zamyka porty na Bałtyku dla obcych statków, co wymierzone jest przede wszystkim przeciwko Niemcom, którzy utracą w ten sposób możność korzystania ze szwedzkich wód terytorialnych oraz położonych przy nich portów. Decyzja ta likwiduje szwedzki eksport żelaza na rzecz Niemców. Powodem tego zarządzenia jest całkowita zmiana sytuacji na Bałtyku, wywołana przez porozumienie fińsko-rosyjskie, jak również szybkie rozszerzanie się frontu rosyjskiego na Bałtyku. Wstrzymano wydawanie wiz tranzytowych obywatelom niemieckim oraz Norwegom na przejazd do Niemiec.

New York. Amerykański plan zniszczenia Niemiec opracowany przez sekretarza stanu skarbu Morgenthaua przewiduje zniszczenie doszczętne Niemiec jako nowoczesnego państwa przemysłowego i zamienienie ich w kraj rolniczy. Plan ten zaaprobowany przez Roosevelta przedstawiono Churchillowi na konferencji w Quebec.

Berlin. Władze niemieckie przeprowadzają gorączkową ewakuację całej ludności z lewego brzegu Renu, a w szczególności rejonów Akwizgranu i Kolonii, gdzie mieszka ok.2 miliony ludzi.

Londyn. Donoszą, że w Estonii powstał rząd utworzony przez prawnika w Tallinie Otto Kieff, który miał rzekomo zwrócić się do Rosji o uznanie Estonii za niezależną republikę, a do Niemców o wycofanie wojsk niemieckich z Estonii.

Z WALCZACEJ WARSZAWY.

Ze Śródmieścia. Npl w sile 30 ludzi z czołgiem nacierał w dniu wczorajszym na placówkę naszą przy ul.Towarowej. Natarcie odparto. Ponadto npl usiłował wedrzeć się do domu przy ul.Pańskiej 109, ale bezskutecznie. Wczoraj w godzinach południowych npl usiłował przeprowadzić na ul.Górnośląskiej między Wiejską a szpitalem Ujazdowskim akcję celem umocnienia swoich stanowisk ogniowych. Ostrzelani naszym ogniem Niemcy wycofali się w popłochu do szpitala tracąc 8 zabitych. Wczoraj w godzinach wieczorowych Niemcy czterokrotnie usiłowali podpalić dom przy ul.Nowogrodzkiej 31. Wszystkie próby npla udaremniono. Stwierdzono wczoraj ruch ewakuacyjny Niemców z hotelu sejmowego w kierunku szpitala Ujazdowskiego. Dla zamaskowani swych ruchów Niemcy przeciągnęli przez ul.Wiejską linę z zawieszonymi na niej kocami.

Z Mokotowa. W dniu wczorajszym od wczesnego świtu stwierdzono od strony Służewca w kierunku szosy Grójeckiej przemarsz nieprzerwanej fali taborów samochodowych ze sprzętem, ludźmi, ciągnikami, haubicami i działkami ppanc.Naliczono m.in. ok.10 haubic, 150 samochodów. W późniejszych godzinach stwierdzono na szosach z Wilanowa i Służewca na Okęcie silny ruch kolumn transportowych robiący wrażenie akcji odwrotowej. Wczoraj huraganowy ogień na Mokotów ze strony sztukasów w liczbie 30, oraz artylerii ciężkiej i "ryczących krów", Jednocześnie Niemcy wszczęli natarcie w kierunku południowym wzdłuż ul.Puławskiej, wparte 8-miu czołgami. Walki w toku.

Zrzuty. W ciągu nocy miały miejsce dalszw zrzuty sowieckie.

----ooOoo----